

Sygn. akt III AUa 1513/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krystian Serzysko (spr.)
Sędziowie:	SSA Monika Kowalska SSA Agata Pyjas - Luty
Protokolant:	sekr. sądowy Barbara Dudzik

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **E. T.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek apelacji wnioskodawczynie E. T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 września 2012 r. sygn. akt VII U 822/12

z m i e n i a zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje E. T. prawo do emerytury rolniczej od 1 lutego 2012 r.

III AUa 1513/12

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 31 lipca 2013 r.

Wyrokiem z dnia 10 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił odwołanie E. T. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 20 marca 2012 r., którą po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 lutego 2012 r. odmówiono E. T. prawa do emerytury rolniczej.

Sąd Okręgowy ustalił, że gospodarstwo rolne uprawiane przez rodziców E. T., ur. (...), składało się z trzech działek położonych w Z., C. i S.. Po ukończeniu 16 roku życia, kontynuując naukę w szkole, wnioskodawczynie pomagała rodzicom w gospodarstwie. Na podstawie ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych A. Ś. - ojciec wnioskodawczynie, stał się w dniu 29 czerwca 1974 r. właścicielem nieruchomości w Z., a w dniu 1 kwietnia 1975 r. w C.. W dniu 26 maja 1976 r. odwołująca stała się właścicielką nieruchomości w S., a na podstawie

postanowienia spadkowego Sądu Rejonowego z M. z dnia 21 kwietnia 1983 r., nieruchomości w C. i Z.. W ewidencji wymiaru i poboru na Fundusz Emerytalny Rolników wnioskodawczyni widnieje od roku 1983. W okresie od 1977 r. do 1982 r. nie otrzymywała ona decyzji podatkowych zawierających ustalenie podatku od posiadanego gruntu oraz składki na Fundusz Emerytalny Rolników. Ubezpieczeniu Społecznemu Rolników w KRUS E. T. podlegała od dnia 1 kwietnia 1983 r. W okresie od dnia 1 stycznia 1971 r. do dnia 30 czerwca 1983 r. wnioskodawczyni zatrudniona była w Gminnej Spółdzielni (...) w S. na stanowisku kierownika punktu usługowego fryzjerskiego. Decyzją z dnia 12 grudnia 2001 r. KRUS Oddział (...) w K. przyznał E. T. rentę rolniczą stałą od dnia 30 listopada 2001 r. Do ustalenia części składkowej renty przyjęto 8.17 lat opłacania składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r., 11 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno- rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 r. oraz 12.50 lat podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu. Pismem z dnia 5 kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. poinformował KRUS, że decyzją z dnia 5 kwietnia 2011 r. przyznał E. T. emeryturę, do której wysokości nie zostały wliczone okresy podlegania ubezpieczeniu rolniczemu. W dniu 4 maja 2011 r. odwołująca złożyła oświadczenie, iż wybiera wypłatę renty rolniczej. Pismem KRUS z dnia 17 grudnia 2010 r. wnioskodawczyni została poinformowana, iż nie spełnia warunków przyznania z urzędu emerytury rolniczej, gdyż nie legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczenia emerytalno- rentowego, bo wykazała jedynie 18 lat i 9 miesięcy ubezpieczenia w okresie od dnia 1 kwietnia 1983 r. do dnia 31 grudnia 2001 r.

Sąd Okręgowy zważył, że spór sprowadza się do wyjaśnienia, czy E. T. spełnia warunki do przyznania emerytury na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zdaniem Sądu odwołanie nie ma uzasadnionych podstaw i nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z treścią art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r., nr 50, poz. 291 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

W myśl art. 20 ust. 1 tej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (ust. 2). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (ust. 3).

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego E. T. w okresie od dnia 30 marca 1967 r. (tj. dnia ukończenia przez odwołującą 16 roku życia) do dnia 25 maja 1976 r. (tj. dnia objęcia w prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego) pomagała rodzicom w prowadzonym przez nich gospodarstwie rolnym. Jednak z uwagi na fakt, iż do końca 1970 r. uczęszczała jednocześnie do szkoły, a następnie od dnia 1 stycznia 1971 r. podjęła pracę zarobkową nie mogła być to praca w gospodarstwie w pełnym zakresie, a jedynie pomoc po maksymalnie kilka godzin dziennie. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż ojciec wnioskodawczyni stał się właścicielem gospodarstwa dopiero w 1974 i 1975 r. Tak więc okres ten nie może zostać doliczony do stażu pracy odwołującej. Co do spornego okresu od dnia 1 lipca 1977 r. do dnia 31 grudnia 1983 r. stwierdzić należy zaś, iż w trakcie postępowania nie wykazano w żaden sposób, iż w tym okresie odwołująca objęta była zaopatrzeniem emerytalnym rolników i opłacone zostały z tego tytułu składki na Fundusz Emerytalny Rolników. Zaznaczyć przy tym należy, iż od dnia 1 stycznia 1971 r. do dnia 30 czerwca 1983 r. odwołująca pracowała jako fryzjerka w Gminnej Spółdzielni (...) w S. i z tego tytułu odprowadzane były składki do

ZUS, co również uniemożliwia doliczenia do stażu pacy, od którego zależy przyznanie emerytury rolniczej spornych okresów przypadających na czas zatrudnienia wnioskodawczyni. Reasumując sąd stwierdził, że wnioskodawczyni nie spełnia warunków do uzyskania emerytury na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdyż nie wykazała 25 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno- rentowemu rolników.

Apelację od wyroku złożyła E. T. nie zgadzając się z treścią wyroku, który jest dla niej niezrozumiały i krzywdzący. Wniosła o uchylenie wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z jej wnioskiem, względnie przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia sądowi I instancji. Poniosła, że od ukończenia 16 lat dnia 31 marca 1967 r. do 31 grudnia 1970 r. mieszkała z rodzicami i pracowała w ich gospodarstwie. Sąd mylnie przyjął, że w tym czasie miała mało czasu na pomaganie rodzicom w gospodarstwie, bo był to kurs czeladniczy w Zakładzie (...). Zajęcia odbywały się w soboty w godzinach popołudniowych oraz w niedzielę. Od poniedziałku do soboty do godzin popołudniowych wykonywała prace w gospodarstwie. W okresie od 1 stycznia 1971 r. do 30 czerwca 1983 r. pracowała jako fryzjerka. Pracę tę wykonywała od wtorku do soboty (poniedziałki wolne) do godz. 15.00. pozostały czas poświęcała także na pracę w gospodarstwie. W 1976 r. na podstawie (...) przejęła gospodarstwo w S. o pow. 1,36 ha. Nie wie, dlaczego nie odpisano tego gospodarstwa od działek ojca i nie wystawiono nakazu płatniczego na nią. Rozliczali się jednak nadal wspólnie, jak to w rodzinie, chociaż nakaz był wystawiony na całość – 3,9 ha. Składka nie była wtedy imienna, ale zależna od powierzchni. Rodzice nie nabyli gospodarstwa dopiero w 1974 i 1975 r., bo gospodarowali na nim od zawsze. Wystawione w tych latach (...) pozwoliły uregulować niesporne stany własności. Po śmierci ojca w 1982 r. na podstawie działu spadku skarżąca przejęła całość gospodarstwa zwalniając się z pracy. Nie rozumie też, dlaczego nie można być ubezpieczonym tu i tam. Sąd pominął zeznania świadków potwierdzające pracę na gospodarstwie rolnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona.

Słusznie wskazał sąd pierwszej instancji, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotna jest treść art. 19 i 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r., nr 50, poz. 291 ze zm.). Na podstawie pierwszego, emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny; wiek emerytalny kobiety wynosi 60 lat, a mężczyzny 65 lat;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Na podstawie drugiego, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (ust. 2). Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (ust. 3).

W zakresie stanu faktycznego wymaga podkreślenia, że żaden z okresów ubezpieczenia rolniczego, prowadzenia gospodarstwa rolnego czy pracy w gospodarstwie rolnym nie został zaliczony do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów, co wynika z pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz akt tego zakładu, obejmujących dokumentację emerytalną (wnioskodawczyni przyznano prawo do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, lecz świadczenie to zawieszono ze względu na korzystniejszą rentę

rolniczą pobieraną z KRUS). Z treści decyzji zaskarżonej w niniejszym postępowaniu wynika, że organ rentowy zaliczył do stażu emerytalno- rentowego okres od 26 maja 1976 r. do 30 czerwca 1977 r., kiedy ubezpieczona pracowała na własnym gospodarstwie rolnym, nabytym na podstawie Aktu Własności Ziemi nr (...), oraz okres od 1 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 2001 r., za który opłacała składki na ubezpieczenie rolnicze prowadząc działalność rolniczą. Łącznie zaliczony okres wyniósł 19 lat, 10 miesięcy i 5 dni. Istota sporu dotyczyła nie zaliczenia okresu od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1983 r. ze względu na brak dowodów objęcia ubezpieczeniem rolniczym i opłacania z tego tytułu składek, oraz okresów przypadających przed 26 maja 1976 r. (data nabycia gospodarstwa rolnego na podstawie (...)), ze względu na pracę w gospodarstwie rodziców, a nabycie własności działek przez ojca skarżącej nastąpiło dopiero w 1974 i 1975 r. na podstawie (...) ów, a ponadto z powodu pracy w tym gospodarstwie w charakterze domownika, przy jednoczesnym wykonywaniu pracy zawodowej fryzjerki od 1 stycznia 1971 r. Stanowisko organu rentowego zaakceptowane zostało przez sąd pierwszej instancji, czego skutkiem było oddalenie odwołania.

Analizę tego stanowiska rozpocząć należy od okresu sprzed 26 maja 1976 r. Najpierw wchodzi w rachubę praca w gospodarstwie rodziców po ukończeniu 16 roku życia, czyli od 30 marca 1967 r. do momentu podjęcia zatrudnienia w charakterze fryzjerki, czyli do 31 grudnia 1970 r. W istocie okolicznością bezsporną jest, że wnioskodawczyni była wówczas domownikiem w gospodarstwie rodziców, co przyznaje sam organ rentowy. Z kolei za nieporozumienie uznać należy podniesioną w odpowiedzi na odwołanie argumentację, że zaliczenie tego okresu pracy w charakterze domownika wyklucza fakt nabycia gospodarstwa na własność przez ojca dopiero w 1974 i 1975 r. Zaliczenie pracy w gospodarstwie rodziców nie opiera się na wykazaniu tytułu własności rodziców, lecz na wykazaniu posiadania gospodarstwa przez rodziców i jego prowadzenia. Ta okoliczność jest w niniejszej sprawie oczywista. Rodzice, jak podnosi w apelacji skarżąca, prowadzili gospodarstwo rolne o pow. powyżej 3 ha „od zawsze”, z niego się utrzymywali, od niego płacili podatki. Uzyskanie Aktów Własności Ziemi w latach siedemdziesiątych miało na celu potwierdzenie istniejącego stanu posiadania i uregulowanie stanu własności zgodnie właśnie ze stanem posiadania. Analiza treści decyzji Kasy oraz odpowiedzi na odwołanie wskazuje, że organ rentowy nie uzasadnił, poza powyższą okolicznością, dlaczego nie zaliczył pracy w gospodarstwie w okresie uczęszczania do szkoły. Z kolei Sąd Okręgowy w ramach swoich ustaleń wskazał, że w tym okresie skarżąca pomagała rodzicom w prowadzonym gospodarstwie, jednak z uwagi na uczęszczanie do szkoły nie mogła to być praca w pełnym zakresie, a jedynie pomoc po maksymalnie kilka godzin dziennie. Pewnym usprawiedliwieniem enigmatycznego podejścia do tego okresu pracy w gospodarstwie rolnym przez organ rentowy i sąd jest okoliczność, że sam ten okres, bez zaliczenia pozostałych ze spornych, i tak nie pozwoliłby na przyznanie emerytury rolniczej. Jednak z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że nauka dotyczyła zakładu doskonalenia zawodowego i sprowadzała się do zajęć teoretycznych oraz praktycznych w soboty i niedziele. Praca w tygodniu w gospodarstwie wynosiła 4 do 5 godzin dziennie. Wynika to jednoznacznie z zeznań ubezpieczonej, a biorąc pod uwagę, że gospodarstwo rolne stanowiło jedyny dochód rodziny i z niego się utrzymywała, to taki zakres codziennej pracy w gospodarstwie jest zgodny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. W toku postępowania nigdzie nie pojawia się wersja o pracy maksymalnie do kilku godzin. Praca w gospodarstwie od 4 do 5 godzin dziennie spełnia wymóg zaliczenia jej do okresów ubezpieczenia rolniczego (porównaj np. wyroki Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2000 r. II UKN 155/00 – OSNP 2002/16/394, z 8 marca 2011 r. II UK 305/10 – LEX nr 852557). Następny okres to od 1 stycznia 1971 r. do 25 maja 1976 r. Wtedy mamy do czynienia z sytuacją, w jakiej wnioskodawczyni nadal pozostaje domownikiem w gospodarstwie rolnym rodziców wykonując w nim prace rolnicze, ale jednocześnie pozostaje w stosunku pracy jako fryzjerka i podlega z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu. Z prawnego punktu widzenia w tym czasie domownik nie podlegał ubezpieczeniu rolniczemu (podobnie jak osoba prowadząca gospodarstwo rolne) w związku z brakiem regulacji prawnych. Pojawiły się one dopiero na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140) i dotyczyły rolników. Ustawa ta nie objęła jednak domowników, w stosunku do których podleganie ubezpieczeniu rolniczemu wprowadziła dopiero ustawa z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268). Istotne jest jednocześnie, że ta ostatnia ustawa zawierała definicję domownika, który objęty został ubezpieczeniem rolniczym. Art. 2 pkt 2 stanowił, że za domownika uważa się członków rodziny rolnika i inne osoby pracujące w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyły 16 lat, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowi ich główne źródło utrzymania.

Warunki te musi także spełniać osoba, która chce doliczyć do ubezpieczenia rolniczego okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców jako domownik przed wejściem w życie tej ustawy. Zatem okoliczność pozostawania w tym czasie w stosunku pracy i podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu wyłącza możliwość zaliczenia równoległego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców do rolniczego stażu ubezpieczeniowego. Należy przy tym zaznaczyć, że także kolejna, aktualnie obowiązująca ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników (cytowana wyżej) na podstawie art. 16 ust. 3 wyłącza ubezpieczenie rolnicze w przypadku podlegania innemu ubezpieczeniu.

Kolejny sporny okres dotyczy od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r. Podkreślenia przy tym wymaga, że organ rentowy przyjmuje okres ubezpieczenia rolniczego od 26 maja 1976 r. do 30 czerwca 1977 r., kiedy ubezpieczona pracowała na własnym gospodarstwie rolnym, nabytym na podstawie Aktu Własności Ziemi nr(...). Zatem mamy już do czynienia z sytuacją, w której wnioskodawczyni prowadzi własne gospodarstwo rolne spełniające obowiązujące wówczas wymogi powierzchniowe gospodarstwa rolnego (powierzchnia gospodarstwa wynosiła 1,3677 ha) podlegając jednocześnie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozostawania w stosunku pracy. Obowiązująca w tym czasie, cytowana ustawa z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym rolników obejmowała takie osoby ubezpieczeniem rolniczym oraz obowiązkiem opłacania składki na fundusz emerytalny rolników (art. 38). Jednocześnie był to okres, w którym obowiązek opłacania składki nie był wyłączony także w przypadku podlegania ubezpieczeniu społecznemu z innego tytułu. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne oraz pozostający w stosunku pracy, podlegał podwójnemu ubezpieczeniu – z tytułu stosunku pracy oraz z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, za które miał obowiązek opłacania składki. Taka była też sytuacja wnioskodawczyni. Organ rentowy i sąd pierwszej instancji odmówiły jednak zaliczenia tego okresu do ubezpieczenia rolniczego ze względu na brak dowodów objęcia ubezpieczeniem rolniczym i opłacania z tego tytułu składek. Poglądu tego Sąd Apelacyjny nie podzielił. Nieuzasadnione jest uzależnianie zaliczania okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego przed dniem 1 stycznia 1983 r. do okresów ubezpieczenia rolniczego od opłacenia przewidzianych składek na to ubezpieczenie. Do wniosku tego prowadzi wykładnia art. 20 obowiązującej obecnie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis ten do okresów ubezpieczenia rolniczego zalicza trzy rodzaje okresów. Pierwszy z nich (art. 20 ust. 1 pkt 1) odnosi się do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990, przy czym ustawa w art. 6 pkt 14 dodatkowo definiuje takie okresy stanowiąc, że chodzi tylko o takie okresy, za które opłacono przewidziane w odpowiednich przepisach składki na to ubezpieczenie, chyba że w myśl tych przepisów nie istniał obowiązek opłacania składek. Zatem wskazane okresy są doliczane tylko w przypadku opłacania składek. W stosunku do skarżącej okres po 31 grudnia 1982 r. może być zatem doliczony tylko pod warunkiem opłacenia składki na ubezpieczenie rolnicze. Druga kategoria okresów (art. 20 ust. 1 pkt 2), która znajduje zastosowanie właśnie do skarżącej w omawianym okresie, dotyczy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r. W tym wypadku ustawodawca wyraźnie, w odróżnieniu od pkt 1, nie przewidział warunku w postaci opłacania w tym czasie składek. Należy też podkreślić ewidentną różnicę pomiędzy omawianym uregulowaniem, a regulacją art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), który okres prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia nakazuje uwzględnić tylko przed dniem 1 lipca 1977 r. (art. 10 ust. 1 pkt 2), zaś zaliczenie okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego od 1 lipca 1977 r. uzależnia od opłacenia za ten okres składek (art. 10 ust. 1 pkt 1 w związku z pkt 2). Różnice w regulacji tych ustaw trudno uznać za przypadkowe, co prowadzi do wniosku o celowym zróżnicowaniu sytuacji rolników w zależności od tego, czy starają się o świadczenia z ZUS czy KRUS. W przypadku świadczeń z KRUS prowadzenie gospodarstwa rolnego przed dniem 1 stycznia 1983 r. stanowi podstawę doliczenia tego okresu do okresów ubezpieczenia na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników bez konieczności wykazania opłacania składek. Wreszcie, nawet gdyby podzielić wykładnię przedstawioną przez organ rentowy i Sąd Okręgowy, uzależniając zaliczenie opisywanego okresu do ubezpieczenia rolniczego od opłacania składki, to uszło uwadze tych organów, że obowiązywał wówczas art. 40 cytowanej ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym rolników, na podstawie którego rolnik, który rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego przed ukończeniem 35 lat życia, zwolniony jest od obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Tym samym, biorąc pod uwagę treść omówionego wyżej art. 6 pkt 14 aktualnie obowiązującej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, także w tym wypadku należałoby całe 5 lat prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego od 26 maja 1976 r. doliczyć do ubezpieczenia rolniczego (porównaj

wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2010 r. II UK 249/09 – LEX nr 599773). Po doliczeniu tego okresu oraz pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 lat, a przed podjęciem pracy fryzjerki, uzyskujemy wymagane 25 lat ubezpieczenia rolniczego.

Reasumując, na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, do okresów ubezpieczenia rolniczego wnioskodawczyni uznanego przez organ rentowy, należy doliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 30 marca 1967 r. do 31 grudnia 1970 r. oraz okres prowadzenia gospodarstwa rolnego od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r., co stanowi łącznie więcej niż wymagane 25 lat podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przewidziane w art. 19 ust. 1 pkt 2. Tym samym ubezpieczona spełniła wszystkie warunki przysługiwania prawa do emerytury rolniczej na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy, oraz przyznania emerytury w miejsce pobieranej renty na podstawie art. 22 ust. 3, co skutkuje przyznaniem prawa do świadczenia od miesiąca złożenia wniosku, na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Wymaga przy tym zaznaczenia, że wyrok sądu przyznaje tylko prawo do emerytury rolniczej nie przesądzając, czy świadczenie to będzie faktycznie wypłacane ze względu na zbieg z innymi świadczeniami przysługującymi skarżącej.

Wobec powyższego na podstawie art. 386 § 1 kpc orzeczono jak w sentencji wyroku.